

Welkom

Presentatie van RUD Zuid-Limburg

(RUD = Regionale Uitvoeringsdienst)

Toelichting energiebesparingsplicht

Donderdag 20 april 2023

Hein Allertz (Technisch Adviseur Energie & Coördinator)
Rutger Roijackers (Technisch Adviseur Energie)

Inhoudsopgave

- Toelichting op: Wat doet de RUD Zuid-Limburg?
- Toelichting op wetgeving m.b.t. energie.
 - Toelichting **informatieplicht** energiebesparing (erkende maatregelen lijsten – regelgeving elektromotoren).
 - Toelichting **onderzoeksplicht** energiebesparing (onderzoeksrapportage – regelgeving elektromotoren).
- Weergave tijdlijn met enkele relevante data m.b.t. wetgeving.
- Toelichting op subsidie- en financieringsmogelijkheden.
- Vermelding van nuttige websites.
- Contactgegevens van discipline Energie bij RUD Zuid-Limburg.
- Vragenronde.

Wat doet de RUD Zuid-Limburg?

Wat doet RUD Zuid-Limburg?

RUD Zuid-Limburg

Wij zetten ons in voor een veilige woon- en leefomgeving door vergunningverlening, toezicht en handhaving

Taken van RUD

RUD Zuid-Limburg verzorgt taken op het gebied van:

- vergunningverlening
- toezicht
- handhaving
- milieu
- Veiligheid

Opdrachtgevers van RUD

- 16 Zuid-Limburgse Gemeenten
- Provincie Limburg (Gouvernement)

Wat doet RUD Zuid-Limburg?

Vier afdelingen bij RUD Zuid-Limburg

1. Afdeling Vergunningen
2. Afdeling Milieutoezicht & Veiligheid
3. Afdeling Specialistisch & Juridisch Toezicht
4. **Afdeling Advies & Onderzoek**

- ↓
- Geluid
 - Luchtkwaliteit
 - Bodem
 - Asbest
 - Externe veiligheid
 - **Duurzaamheid & energie**

↓

Inventariseren van energieverbruiken, **stimuleren** duurzame opwekking, **advisering** van technische mogelijkheden en regelgeving, **uitvoering** van bedrijfsbezoeken, toezicht op naleving van de energiebesparingsplicht, **opstellen** van energiewetgeving en toetsen hieraan, **handhaven** en **informer**en inzake subsidies.

Doel: CO₂-uitstoot reduceren door besparingen op energie & het op duurzame wijze opwekken van energie.

Wat doet RUD Zuid-Limburg?

Meer informatie:
zie website RUD Zuid-Limburg
www.rudzuidlimburg.nl

provincie limburg

Toelichting op wetgeving m.b.t. energie

Energiebesparingsplicht per 1 juli 2023

(Per wetswijziging Activiteitenbesluit onafhankelijk van inwerkingtreding Omgevingswet)

Geldig voor alle bedrijven (dus ook MJA-bedrijven, vergunningplichtige bedrijven, ETS-bedrijven en glastuinbouw)

● Zorgplicht

Energieverbruik < 50.000 kWh en < 25.000 m³ aardgas (eq.) [niet-energierelevant], dan geldt de Zorgplicht. Doet RUD Zuid-Limburg (voorlopig) niets mee.

KLEIN VERBRUIKER

● Informatieplicht

Energieverbruik ≥ 50.000 kWh of ≥ 25.000 m³ aardgas (eq.) [energierelevant] en energieverbruik $< 10.000.000$ kWh en < 170.000 m³ aardgas (eq.), dan geldt de Informatieplicht. Toepassing van EML (Erkende Maatregelen Lijsten)

MIDDELGROOT VERBRUIKER

Maatwerk

Energieverbruik ≥ 200.000 kWh en/of ≥ 75.000 m³ aardgas en energieverbruik $< 10.000.000$ kWh en < 170.000 m³ aardgas (eq.), dan kan maatwerk gevraagd worden door het bevoegd gezag.

GROOT VERBRUIKER

● Onderzoeksplicht

Energieverbruik $\geq 10.000.000$ kWh of ≥ 170.000 m³ aardgas (eq.), dan geldt de Onderzoeksplicht (ondanks mogelijke Europese EED-verplichting). EML voor gebouwen en rapportage voor faciliteiten en processen.

ZEER GROOT VERBRUIKER

EML gebouwen

Informatieplicht energiebesparing

Informatieplicht – erkende maatregelenlijsten (EML)

Informatieplicht: energieverbruik ≥ 50.000 kWh elektra of ≥ 25.000 m³ aardgas (eq.) en energieverbruik $< 10.000.000$ kWh elektra en < 170.000 m³ aardgas (eq.)

- Erkende maatregelenlijsten zijn lijsten met diverse energiebesparende maatregelen die erkend zijn.
- Erkend d.w.z. dat de genomen maatregel zich in 5 jaar of minder terug verdiend.
- Het is dan verplicht om deze maatregelen te nemen.
- Maatregelen zijn te nemen op een zelfstandig of natuurlijk moment.
- Indeling van de maatregelen is tegenwoordig in:
 - Gebouwen
 - Faciliteiten
 - Processen
- Voor elke maatregel wordt rekening gehouden met:
 - Huidige situatie (uitgangspunt)
 - Technische randvoorwaarden (bijv. eisen aan de grootte van het vermogen van de elektromotor)
 - Economische randvoorwaarden (bijv. eisen aan het aantal draaiuren van een elektromotor)

Informatieplicht – erkende maatregelenlijsten – oude versie

Indeling energiebesparende maatregelen per bedrijfstak

 Metaalelektro en MKB-metaal	 Sport en recreatie
 Autoschadeherstelbedrijven	 Hotels en restaurants
 Gezondheids- en welzijnzorginstellingen	 Drukkerijen, papier en karton
 Kantoren	 Bouwmaterialen
 Onderwijsinstellingen	 Verf en drukinkt
 Commerciële datacenters	 Tankstations en autowasinrichtingen
 Rubber- en kunststofindustrie	 Meubels en hout
 Levensmiddelenindustrie	 Bedrijfshallen
 Agrarische sector	 Detailhandel
 Mobiliteitsbranche	 Bedrijfstak zonder EML

Deze indeling per bedrijfstak gaat vervallen!

Informatieplicht – erkende maatregelenlijsten – nieuwe versie

Indeling energiebesparende maatregelen voor: gebouwen, faciliteiten en processen

<u>Gebouwen</u>	<u>Faciliteiten</u>	<u>Processen</u>
Gebouwbeheer/EBS	Perslucht	Spuitcabine
Isolatie van de schil	Stoom	Procesbaden
Ruimteverwarming	Productkoeling	Aandrijvingen
Ruimtekoeling	ICT/serversruimte	Procesapparatuur
Ruimteventilatie	Roltrap	Proceswarmte
Binnenverlichting	Keukenapparatuur	Proceskoeling
Buitenverlichting	Zwembad	Datacenter
Warmtapwater	Zonnepanelen	Drogen
	Stroomvoorziening	Agrarische processen

Aandrijvingen – elektromotoren

Enkele feiten:

- Elektromotoren nemen wereldwijd circa 45% van het stroomverbruik voor hun rekening.
- Alleen al in Europa worden circa 8 miljard elektromotoren toegepast.
- Vooral in de industrie worden veel elektromotoren toegepast met grote vermogens/capaciteiten en veel draaiuren (vaak continu bedrijf; dus ook 's-nachts).
- Toepassing van energiezuinige elektromotoren wordt een vereiste (hoge IE-klasse).
- Frequentieregelingen worden ook een vereiste (mits relevant i.v.m. variabele toerentallen).

Informatieplicht – EML – aandrijvingen

Maatregel Code	Onderdeel	Categorie	Naam Maatregel
FC1	Faciliteiten	Aandrijvingen	Pas een <u>frequentieregeling</u> toe op machines.
FC2	Faciliteiten	Aandrijvingen	Pas een <u>frequentieregeling</u> op pompen toe.
FC3	Faciliteiten	Aandrijvingen	Pas een <u>frequentieregeling</u> toe op compressoren van onder andere de koel-, vries- en persluchtinstallaties.
FC4	Faciliteiten	Aandrijvingen	Vervang <u>elektromotoren</u> met efficiëntieklasse IE2 of lager door een motor met efficiëntieklasse IE4 of hoger.
FC5	Faciliteiten	Aandrijvingen	Vervang IE3- <u>elektromotoren</u> door efficiëntieklasse IE4 of hoger.

Frequentie-
regelingen
toepassen

IE4-elektro-
motoren
toepassen

Informatieplicht – EML – aandrijvingen

→	Onderwerp	Aandrijvingen
→	Nummer maatregel	FC1
→	Toe te passen maatregel	<p><u>Pas een frequentieregeling toe op machines.</u></p> <p>Met de toepassing van een frequentieregelaar op de elektromotor welke een machine of machinedeel aandrijft kan de motor <u>optimaal</u> worden ingezet in de bedrijfsvoering.</p> <p>De aandrijving door de elektromotor kan middels de frequentieregelaar optimaal worden ingeregeld, waarbij de snelheid van de elektromotor zodanig wordt gekozen dat de aandrijving zijn functie goed kan vervullen <u>met een zo laag mogelijk opgenomen vermogen.</u></p> <p>Deze maatregel beslaat directe en indirecte aandrijvingen, zoals via as, snaar, riem, ketting en dergelijke.</p>
→	Huidige situatie	Er is een machine aanwezig met een aandrijving via elektromotor met een elektrisch vermogen van <u>ten minste 8 kW.</u> De efficiëntieklasse van de elektromotor is <u>ten minste IE2.</u>
→	Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: Bij meer dan 1.300 draaiuren per jaar. Natuurlijk moment: Bij meer dan 800 draaiuren per jaar.
→	Technische randvoorwaarden	Er is <u>voldoende ruimte</u> in de regelkast om de frequentieregelaar te kunnen plaatsen, óf de motor is goed toegankelijk, waardoor de frequentieregelaar nabij de elektromotor kan worden geplaatst. <p>De <u>functionaliteit</u> van de machine moet een variabel of verlaagd toerental toestaan.</p>
→	Direct uitvoerbaar (zelfstandig moment)	Ja
→	Aspecten van doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing

Informatieplicht – EML – aandrijvingen

Onderwerp	Aandrijvingen
Nummer maatregel	FC2
Toe te passen maatregel	<p><u>Pas een frequentieregeling op pompen toe.</u></p> <p>Door het toepassen van een frequentieregelaar op de pomp kan de pomp optimaal worden ingeregeld. Daarbij wordt het werkpunt van de pomp zodanig gekozen dat de pomp zijn functie goed kan vervullen met een zo laag mogelijk opgenomen vermogen. Bij veel toepassingen kan een eenvoudige debiet- of drukregeling worden ingesteld, waarbij de pomp altijd naar het optimale werkpunt wordt geregeld.</p>
Huidige situatie	<p>Er is een variabele flow of een overcapaciteit welke wordt gesmoord met een regel- of smoorklep.</p> <p>Er is een pomp van ten minste 4 kW aanwezig, die wordt aangedreven door een elektromotor van efficiencyklasse IE2 of hoger.</p>
Economische randvoorwaarden	<p>Zelfstandig moment: Bij meer dan 4.100 draaiuren per jaar.</p> <p>Natuurlijk moment: Bij meer dan 3.000 draaiuren per jaar.</p>
Technische randvoorwaarden	<p>Er is voldoende ruimte in de regelkast om de frequentieregelaar te kunnen plaatsen, óf de frequentieregelaar kan nabij de elektromotor worden geplaatst.</p>
Direct uitvoerbaar (zelfstandig moment)	Ja
Aspecten van doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing

Informatieplicht – EML – aandrijvingen

Onderwerp	Aandrijvingen
Nummer maatregel	FC3
Toe te passen maatregel	<u>Pas een frequentieregeling toe op compressoren van onder andere de koel-, vries- en persluchtinstallaties.</u> Door het toepassen van de frequentieregelaar wordt het toerental van de compressor optimaal ingeregeld, zodanig dat de compressor de gewenste druk en debiet kan leveren met een zo laag mogelijk opgenomen vermogen. Daarnaast kan bij veel toepassingen een eenvoudige druk- of temperatuurregeling worden ingesteld, waarbij de compressor altijd naar het optimale werkpunt wordt geregeld. Bij een installatie waarin meerdere compressoren parallel opereren moet alleen de compressor met het grootste regelvermogen van een frequentieregelaar worden voorzien.
Huidige situatie	Er is een compressor zonder frequentieregeling aanwezig, aangedreven door een elektromotor met een elektrisch vermogen van ten minste 8 kW. De efficiëntieklasse van de elektromotor is ten minste IE2.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: Bij meer dan 1.300 draaiuren per jaar. Natuurlijk moment: Bij meer dan 1.000 draaiuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende ruimte in de regelkast om de frequentieregelaar te kunnen plaatsen, óf de frequentieregelaar kan nabij de elektromotor worden geplaatst.
Direct uitvoerbaar (zelfstandig moment)	Ja
Aspecten van doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing

Informatieplicht – EML – aandrijvingen

Onderwerp	Aandrijvingen
Nummer maatregel	FC4
Toe te passen maatregel	<u>Vervang elektromotoren met efficiëntieklasse IE2 of lager door een motor met efficiëntieklasse IE4 of hoger.</u> Elektromotoren met een hogere efficiëntieklasse, zoals IE4 gebruiken minder elektriciteit dan elektromotoren met een lagere efficiëntieklasse. Door het vervangen van elektromotoren met efficiëntieklasse IE2 of lager door elektromotoren met efficiëntieklasse IE4 of hoger wordt <u>energie bespaard.</u>
Huidige situatie	Er zijn elektromotoren aanwezig met efficiëntieklasse IE2 of lager. Deze motoren zijn herkenbaar doordat er <u>geen IE-klasse, klasse IE1 of IE2 op het typeplaatje van de motor staat.</u>
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: Bij meer dan <u>1.000 draaiuren per jaar.</u>
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de motoren is <u>ten minste 0,75 kW.</u>
Direct uitvoerbaar (zelfstandig moment)	Nee
Aspecten van doelmatig beheer en onderhoud	Test en controleer regelmatig de lagers en de weerstand van de wikkelingen volgens leveranciersvoorschriften.

Informatieplicht – EML – aandrijvingen

Onderwerp	Aandrijvingen
Nummer maatregel	FC5
Toe te passen maatregel	<u>Vervang IE3-elektromotoren door efficiëntieklasse IE4 of hoger.</u> Elektromotoren met een hogere efficiëntieklasse, zoals IE4 gebruiken minder elektriciteit dan elektromotoren met een lagere efficiëntieklasse. Door het vervangen van IE3-elektromotoren door IE4-elektromotoren of hoger wordt energie bespaard.
Huidige situatie	Er zijn elektromotoren aanwezig met efficiëntieklasse IE3. Deze motoren zijn herkenbaar doordat er IE3 op het typeplaatje van de motor staat.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: Bij meer dan 1.900 draaiuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de motoren is meer dan 0,75 kW.
Direct uitvoerbaar (zelfstandig moment)	Nee
Aspecten van doelmatig beheer en onderhoud	Test en controleer regelmatig de lagers en de weerstand van de wikkelingen volgens leveranciersvoorschriften.

Onderzoeksplicht energiebesparing

Onderzoeksplicht – algemeen

Onderzoeksplicht: energieverbruik $\geq 10.000.000$ kWh elektra of ≥ 170.000 m³ aardgas (eq.)

- Voor **gebouwen** geldt de EML gebouwen.
- Voor **faciliteiten** en **processen** geldt onderzoeksrapportage.
- Inventarisatie van alle energiebesparende maatregelen en mogelijkheden tot duurzame energieopwekking.
- Bepalen van de terugverdientijden van de maatregelen.
- Alle energiebesparende maatregelen met een TVT ≤ 5 jaar moeten worden uitgevoerd.
- Het opstellen van een uitvoeringsplan van uit te voeren maatregelen.
- Eenmaal in de 4 jaar rapporteren (vanaf 1 december 2023).
- Voor onderzoeksrapportage is een sjabloon aanwezig (op website van RVO).

Onderzoeksplicht – rapportage

Onderzoeksrapportage dient de volgende onderdelen te bevatten:

1. Inleiding met algemene beschrijving van de locatie, activiteiten, processen, producten en installaties.
2. Overzicht reeds uitgevoerde maatregelen vermelden (2021 t/m 2023).
3. Opgave en analyse energieverbruiken (energiebalans).
4. Analyse energetische optimalisatie van de productieapparatuur en -installaties, en aanvullend:
 - A. Opgave van de onbenutte warmtestromen (onderzoek naar restwarmte).
 - B. Een scan naar de technische isolatie.
 - C. Een analyse van de elektrische aandrijfsystemen.
5. Inventarisatie van de kosteneffectieve en CO₂-reducerende maatregelen.
6. Uitvoeringsplan met uit te voeren maatregelen (voorzien van data).

www.rvo.nl/onderwerpen/energiebesparingsplicht-2023/onderzoeksplicht

Onderzoeksplicht – elektromotoren

Analyse aandrijfsystemen (Bijlage)

CONCEPT

A) Inventarisatie aandrijfsystemen

- ✓ Electromotor én applicatie
- ✓ Vanaf 15 kW nominaal vermogen

Onderzoeksplicht – elektromotoren

Analyse aandrijfsystemen (Bijlage)

2 Inventarisatie van de elektrische aandrijvingen

Aandrijving	Locatie	P nominaal elektromotor (KW)	V nominaal (Volt)	AC of DC	Bouwjaar elektromotor	IE-klasse	Bedrijfsuren per jaar	Aangedreven apparaat	Bouwjaar apparaat	Type regeling	Kleppen en/of smoring; vast/variabel	Type belasting
				keuze				keuze		keuze		keuze
				keuze				keuze		keuze		keuze
				keuze				keuze		keuze		keuze
				keuze				keuze		keuze		keuze
				keuze				keuze		keuze		keuze
				keuze				keuze		keuze		keuze

Tijdlijn met enkele relevante data

Tijdslijn met enkele relevante data

20 april 2023 (vandaag)

- Informatiesessie.

1 juli 2023

- Nieuwe regelgeving energiebesparingsplicht wordt van kracht (per wetswijziging in Activiteitenbesluit; onafhankelijk van datum inwerkingtreding van Omgevingswet).
- Nieuwe e-loket van RVO opent t.b.v. indienen stukken inzake energiebesparingsplicht (RVO = Rijksdienst voor Ondernemend Nederland).

1 december 2023 (!!!)

- Uiterste datum indienen informatieplicht (ingevulde EML) of indienen onderzoekplicht (opgestelde rapportage) bij eLoket van RVO.

1 januari 2024

- Datum inwerkingtreding van Omgevingswet.

Subsidie- en financieringsmogelijkheden

Subsidie- en financieringsmogelijkheden – pagina 1 van 2

Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE++)

De SDE++ is een exploitatiesubsidie. Dat wil zeggen dat u de subsidie ontvangt tijdens de exploitatieperiode van uw project. Dit is de periode waarin uw project meer kost dan dat deze oplevert. Gaat u hernieuwbare (duurzame) energie produceren of CO₂-verminderende technieken toepassen? Dan is subsidie Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++) misschien mogelijk voor u.

Informatie hierover kunt u vinden op:

<https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/sde/aanvragen/kenmerken>

Investeringsubsidie duurzame energie en energiebesparing voor zakelijke gebruikers (ISDE)

Verduurzaam uw productieproces, gebouw of te verhuren woning met de Investeringsubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) voor zakelijke gebruikers. Dat kan met een (hybride) warmtepomp en een zonneboiler.

Voor bedrijven is daarnaast tot en met 31 december 2023 subsidie beschikbaar voor kleinschalige windturbines en zonnepanelen.

Voor zonnepanelen geldt dat deze worden aangesloten op het elektriciteitsnet door een aansluiting met een totale maximale doorlaatwaarde van 3*80 A (kleinverbruikersaansluiting). Het netto eigen verbruik op de kleinverbruikersaansluiting is minimaal 50.000 kWh in het jaar voorafgaand aan de subsidieaanvraag.

Informatie hierover kunt u vinden op:

<https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/isde/zakelijke-gebruikers>

Energie-investeringsaftrek (EIA)

Heeft u een bedrijf dat investeert in een bedrijfsmiddel dat zorgt voor minder CO₂-uitstoot? Energiezuinig is? Of duurzame energie toepast? Maak dan gebruik van de regeling Energie-investeringsaftrek (EIA). U kunt dan 45,5% van de investeringskosten aftrekken van de winst. Dit verlaagt uw fiscale winst.

De regeling levert u gemiddeld 11% voordeel op. En bovendien heeft u ook de gebruikelijke afschrijving voor uw investering en een lagere energierekening.

Informatie hierover kunt u vinden op:

<https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/energie-investeringsaftrek-eia>

Subsidie- en financieringsmogelijkheden – pagina 2 van 2

Limburgs Energie Fonds (LEF)

Steeds meer ondernemers en bestuurders van non-profit organisaties realiseren zich dat het loont om te investeren in circulaire en CO₂ besparende oplossingen. Door zelf duurzame energie op te wekken of juist veel energie te besparen, bezuinigt u structureel op een kostenpost die in de toekomst steeds verder zal oplopen. Door op een nieuwe manier met afval en restproducten om te gaan, ontstaan circulaire kansen. Helaas zijn banken lang niet altijd bereid of in staat om te investeren in kansrijke, duurzame projecten. Of zij verstrekken niet het volledige gevraagde bedrag, waardoor nog een financieringsgat resteert. Zonder volledige financiering verdwijnen veel goede ideeën in de kast. Provincie Limburg heeft dit dilemma in 2012 al onderkend en heeft speciaal voor kansrijke projecten in of vóór Limburg het Limburgs Energie Fonds opgericht. Dit fonds op afstand is bedoeld om kansrijke projecten financieel te ondersteunen. Het LEF verstrekt geen subsidies maar zet 60 miljoen euro in voor leningen (senior of achtergesteld), preferente participaties of garanti kapitaal voor duurzame, circulaire of asbest sanerende projecten. Ondersteuning vanuit het LEF trekt andere financiers wellicht over de streep om toch mee te financieren.

Voor verdere informatie, klik dan op onderstaande link:

<https://www.limburgsenergiefonds.nl/>

MIA en Vamil

Bent u ondernemer en wilt u fiscaal voordelig investeren in milieuvriendelijke technieken? Dat kan met de Milieu-investeringsaftrek (MIA) en de Willekeurige afschrijving milieu investeringen (Vamil).

Met de MIA profiteert u van een investeringsaftrek die kan oplopen tot 45% van het investeringsbedrag. Die aftrek komt bovenop uw gebruikelijke investeringsaftrek. Met de Vamil kunt u 75% van de investeringskosten afschrijven. Dat kan op een tijdstip dat u zelf bepaalt. Dit levert u een liquiditeits- en rentevoordeel op.

Informatie hierover kunt u vinden op:

<http://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/mia-en-vamil>

KIA (Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek)

De KIA is een aftrekpost op uw winst. Het bedrag dat u mag aftrekken, hangt af van het geïnvesteerde bedrag in het boekjaar.

Informatie hierover kunt u vinden op:

https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/winst/inkomstenbelasting/inkomstenbelasting_voor_ondernemers/investeringsaftrek_en_desinvesteringsbijtelling/kleinschaligheidsinvesteringsaftrek_kia

VEKI (Versnelde klimaatinvesteringen industrie)

Bent u een ondernemer die binnen zijn onderneming CO₂-besparende maatregelen wil nemen, waarvan de werking is bewezen? Maar loopt u tegen te hoge investeringskosten aan en is de terugverdientijd langer dan 5 jaar? Dan kunt u in aanmerking komen voor de subsidie Versnelde klimaatinvesteringen in de industrie.

Via onderstaande link kunt u checken of de regeling geopend is en of er nog budget beschikbaar is.

<https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/klimaatinvesteringen-industrie>

Nuttige websites

Nuttige websites

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

RVO - Informatieplicht

www.rvo.nl/onderwerpen/energiebesparingsplicht-2023/informatieplicht-energiebesparing

RVO - Onderzoeksplicht

www.rvo.nl/onderwerpen/energiebesparingsplicht-2023/onderzoeksplicht

Rijkswaterstaat – Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat – kenniscentrum InfoMil

www.infomil.nl/onderwerpen/duurzaamheid-energie/energiebesparing

Informatiepunt Leefomgeving

www.iplo.nl/thema/energiebesparing

RUD Zuid-Limburg

www.rudzuidlimburg.nl

Experts in Omgevingswet en leefomgeving

Contactgegevens van discipline Energie

Contactgegevens discipline Energie

Algemene e-mail adres
van discipline Energie bij
RUD Zuid-Limburg:

energie@rudzl.nl

Hein Allertz

Technisch Adviseur Energie & Coördinator

Rutger Roijackers

Technisch Adviseur Energie

Erik Wishaupt

Technisch Adviseur Energie

Erik Warnier

Technisch Adviseur Energie

Thijs Gerards

Technisch Adviseur Energie

TOT SLOT

Bedankt voor de aandacht

Zijn er nog vragen?

